

ՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻՄ 7, Յունիս 2020

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՃԱՇԱԿԵՆՔ ԱՆՈՐ ՔԱՂՅՐՈՒԹԻՒՆԸ

Իրաքանչիւր քրիստոնէայ հաւատացեալ պէտք է առիթ ունենայ մտածելու իր պարտականութիւններուն ու առաջնահերթութիւններուն մասին, յատկապէս՝ Աստուծոյ և իր նմանին հանդէպ: Այդ պարտականութիւններէն գլխաւորագոյնն է՝ սիրել զԱստուած, յաճախ հաղորդակցութեան մէջ ըլլալով Անոր հետ: Նոյնքան կարևոր է նաև սիրել ընկերը՝ մեր նմանը, օգնութեան ձեռք երկարելով կարօտեալին և զրկեալին:

Այս պարտականութիւնը լաւագոյնս կատարելու և գիտակցական մօտեցում ցուցաբերելու համար, անհրաժեշտ է խղճի քննութիւնը՝ ինքնամփոփ մտքով, խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ, երկիւղածութեամբ և սրբութեամբ, համարձակօրէն մօտենալու և հաղորդուելու Անոր, որ Իր կեանքը տուաւ մեզի համար, յոյս

ներշնչեց, քաւութիւն և թողութիւն շնորհեց մեր մեղքերուն:

Անուազն տարուան մեծագոյն տօներուն Քրիստոսի Ս. Մարմինով ու Արեանք հաղորդուիլը անհրաժեշտ է՝ Իրմով զօրանալու և ներշնչուելու՝ մաքուր և անբիծ խորհուրդներով ու զգացումներով:

Այսօր շատ կը լսենք՝ **«Ինչո՞ւ յաճախ պէտք ունիմ հաղորդուելու»**, կամ թէ՛ **«հազիւ կը յիշեմ, որ վերջին անգամ երբ հաղորդուած եմ»**:

Եթէ իսկապէս կ'ուզենք ճշմարիտ աստուածապաշտութեան դառնալ, բարի ըլլալ՝ հեռու մնալով ամէն տեսակի աղտոտութենէ ու փորձութենէ, ուրեմն՝ պէտք է երկիւղածութեամբ և յաճախակի հաղորդուիլ:

Այո՛, երկիւղածութեամբ և մանաւանդ բարեպաշտութեամբ, այսինքն՝ աղօթքով ու խոր հաւատքով, մէկ խօսքով՝ թեթևօրէն չմօտենալով Աստուծոյ և մանաւանդ Ս. Մարմինն ու Արեանք: Երկիւղածութեամբ և բարեպաշտութեամբ հաղորդուիլ կը նշանակէ՝ Տիրոջ ներկայութիւնը զգալ և Անոր կեանքի օրինակով ապրիլ, ինչպէս Պողոս առաքեալ կ'ըսէ. **«Ես չեմ, որ կ'ապրիմ, այլ Յիսուսն է, որ իմ մէջս կ'ապրի»**: Մէկ խօսքով՝ Անոր քաղցրութիւնն ու սրբութիւնը Ս. Հաղորդութեամբ մեր մէջ պէտք է բնակի:

Այո՛, երբ յաճախ Ս. Հաղորդութիւն կը ստանանք, առաւել սրբութեամբ կը լեցուինք, անելի քաղցր ու խոնարհ կ'ըլլանք, և մանաւանդ երջանիկ ու խաղաղ կեանք կ'ապրինք:

Յիսուս Քրիստոսի հետ հաղորդութիւնը մեզմէ իրաքանչիւրին առիթը կու տայ լոյսի որդիներ դառնալու և մանաւանդ՝ աստուածային կեանքի գեղեցիկ ճանապարհէն քալելու:

Հետևաբար, չվարանիք յաճախ հաղորդուելու, երբ պատրաստ կը զգանք մենք մեզ:

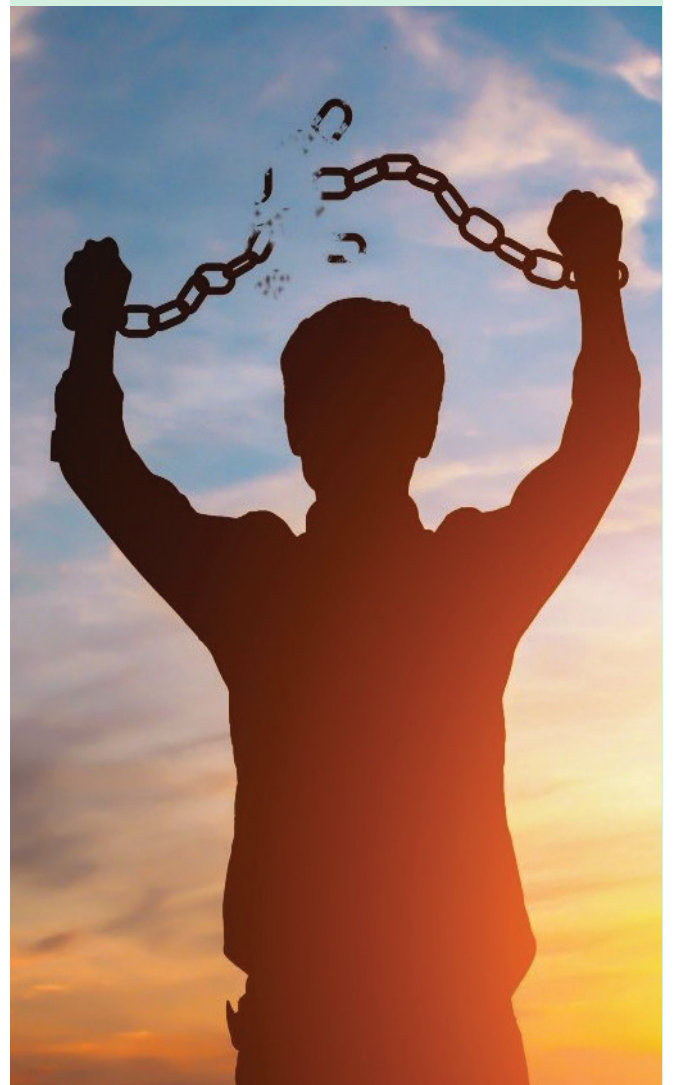
Չհաղորդուիք ձևականութեամբ, թեթևօրէն չմօտենանք Սրբութեան, այլ երկիւղածութեամբ, հաւատքով, սրբութեամբ մօտենանք և հաղորդուիլ:

Այո՛, մօտենանք Տիրոջ, ճաշակենք և տեսնենք, թէ **ՈՐՔԱՆ ՔԱՂՅՐ Է ԱՆ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ**:

Բարգէն Արքեպիսկոպոս

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ

Աստուած մարդը ազատ արեղծեց: Անոր ոչինչ պարտադրեց: Ուզեց, որ ան իր ազատ կամքով գտնէ իր Արարիչը և պաշտէ զայն: Ազատութիւն տուաւ անոր, որ ինք ըլլայ իր գործին և իօսքին պարտասխանատուն և այսպէս ապահովէ իր երջանկութիւնը, որովհետեւ բանականութեամբ կրնար ճանչնալ բարին ու չարը, վնասակարն ու օգրակարը:

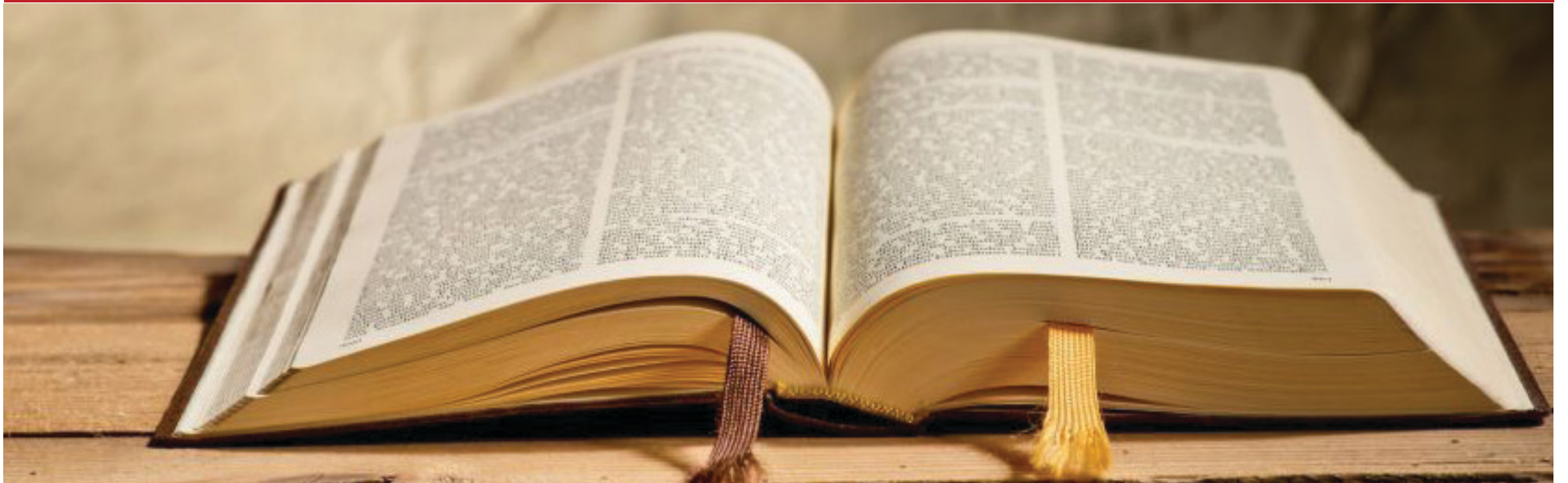
Ահա թէ ինչու միշտ ընտրելու իրաւունք ունի մարդը: Քրիստոնէային պարտաւորութիւնն է ընտրել բարին և իր ապրած կեանքը օգրագործել բարիք ընելու: Մարդ արարածը պէտք է գիտնայ մանաւանդ, որ իր ազատութիւնը կանգ կ'առնէ հոն, ուր կը սկսի ուրիշներուն ազատութիւնը:

Արդարև, քրիստոնէական կրօնին պարտաւորանները, երբ կը իօսին բարիք գործելու մասին, պարճաւոր այն է, որ բարիքը միայն կը զսպէ մեր չար բնազանդերը և միաժամանակ բոլորին համար բարի է:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ

Աստուածաշունչը քրիստոնէական Եկեղեցոյ հաւատքի սրբազան գիրքն է: Անոր առաջին մասը, Հին Կտակարանը, հաւատքի սրբազան գիրքն է նաև Հրէութեան՝ երբայեցի ժողովուրդին: Երկու կրօններն ալ զայն կը ճանչնան իբրև հիմը իրենց հաւատալիքներուն, առանց որուն չկան այս կրօնները:

Ինչ է Աստուածաշունչը: Ինչ կը հասկնանք **«հաւատքի սրբազան գիրք»** ըսելով: Եւ ի՞նչ է անոր տարբերութիւնը՝ ուրիշ կրօններու սրբազան մատեաններէն: Աստուածաշունչը կարելի է սահմանել քանի մը բացատրութիւններով.-

1.- Աստուծոյ յայտնութիւնն է:

Աստուածճանաչութեան աղբիւրն է Աստուածաշունչը: Մենք Աստուծոյ մասին բան պիտի չգիտնայինք, եթէ Աստուած ինք յայտնէր մեզի: Աստուած ինքզինք կը յայտնէ իբրև կատարեալ լոյսը, Ս. Ներսէս Շնորհալի Հայրապետին բանաձևումով՝ **«Առաջին Լոյսը»**. և ինչպէս որ մենք այս աշխարհի լոյսը՝ արեգակը կը ճանչնանք միայն իր լոյսով, այնպէս ալ Աստուծոյ պարագային, միայն իր լոյսով կրնանք ճանչնալ զայն. **«Լոյստ՝ վղ է որ մենք լոյսը կը տեսնենք»** (Սղ 36.9): Եւ Աստուածաշունչը այն գիրքն է, կամ գիրքերու ամբողջութիւնը, որ կը պատմէ Աստուծոյ մասին, մեզի կը յայտնէ.-

ա.- Անոր ճշմարիտ ինքնութիւնը, Անոր նկարագիրը՝

- *Ճշմարտութիւնը* (Հայրը՝ Յհ 3.33, 7.28, 8.26, 17.3: Որդին՝ Յհ 14.6: Եւր 4.21: Ա.Յհ 5.20: Յյր 3.7 և 14, 19.11: Ս. Հոգին՝ Յհ 14.17: Ա.Յհ 2.27, 4.6, 5.6: Աստուած՝ Յհ 1.9: Հո 3.4: Ա.Թս 1.9: Ա.Յհ 5.20: Յյր 6.10):

- *Սրբութիւնը* (Հայրը՝ Յհ 17.11: Որդին՝ Դն 9.24: Սր 1.24: Ղկ 1.35: Գրծ 3.14, 4.27: Ա.Յհ 2.20: Յյր 3.7, 15.4, 16.5: Հոգին՝ Սղ 51.11: Ես 63.10-11: Սր 1.18 և 20, 3.11 կլն: Աստուած՝ Ղւ 11.44-45, 19.2, 20.7, 21.8, Ա.Պր 1.16: Ա.Թգ 2.2: Սղ 22.3, 78.41, 99.5 և 9: Ես 1.4, 5.16, 6.3: Եր 51.5: Յյր 4.8, 6.10):

բ.- Անոր գործերը՝ արեղծագործութիւնն ու նախաինսամութիւնը

2.- Աստուած-մարդ յարաբերութեան պատմութիւնն է:

Աստուածաշունչը կ'արտացոլացնէ Արարիչին և արարածին կապը՝ իր դրախտային և երկրաւոր կրկնակ երեսներով: Կապ մը, որ երկինքով կը սկսի, դրախտային պայմաններուն մէջ սկիզբ կ'առնէ, և հակառակ մարդուն անհնազանդութեան և մեղանչումով անկումին՝ կը շարունակուի անընդմիջաբար, ասարտելու համար դարձեալ երկինքով, ուր կը հրաւիրուի մարդը Աստուծոյ կողմէ, որպէսզի աստուածահաստատ նպատակը իր լրումին ու կատարումին

հասնի: Պատմութիւն մը, հետևաբար, որուն առաջին ու վերջին օղակները երկինքին ազուցուած են, և որուն միջին երկու օղակներն են՝ մարդուն մեղանչումն ու մահուան դատապարտութիւնը, որ մարդը կը կապէ երկրին, և Քրիստոսի խաչը, որ մարդս մեղքի դատապարտութենէն ազատագրելով կը կապէ երկինքին:

3.- Աստուծոյ Ուխտին գիրքն է:

Աստուած և մարդ յարաբերութիւնը վերև նշուածով չ'ըսպառիր: Կապը նշանակ է կապուածութեան, ինչպէս ծնողի մը և իր ծնունդին: Աստուած, իբրև մարդուն հոգևոր ծնողը, իր ծնունդին հետ իր կապը կը պահէ ո՛չ միայն արարչական մնայուն խնամածութեամբ (=նախախնամութիւն), այլ նաև փրկագործական ճիգով մը, որ նախապատրաստութիւնն է ամբողջական փրկութեան: Այլ խօսքով, անիկա Աստուծոյ փրկութեան Ուխտին արտայայտութիւնն է, փրկութեան խոստումը և անոր հետապնդման պատմութիւնը:

Փրկութեան այդ նախապատրաստութիւնը Աստուած կը կատարէ՝ եօթը ուխտեր կնքելով մարդուն հետ, կամ, թերևս ավելի ճիշդ կ'ըլլայ ըսել, եօթնապատիկ ուխտ մը կնքելով մարդ արարածին հետ: Ուխտ մը, որուն արձանագրութիւնը և պատմութիւնն է Աստուածաշունչը: Ուխտ մը, որ.-

ա.- Թէ՛ հաշտութեան դաշինք է (Նոյի հետ, տես Ծն 9.8-17),

բ.- Թէ՛ արդարացման միջոց (Աբրահամի հետ, տես Ծն 15.9-21),

գ.- Թէ՛ Աստուծոյ պարկանկութեան նշան (Աբրահամի հետ, տես Ծն 17.1-14),

դ.- Թէ՛ օրինապահութեան համաձայնութիւն (Մովսէսի հետ, տես Ելք 24.3-8),

ե.- Թէ՛ քահանայութեան միջնորդութեամբ մեղքերու քառութիւն (Փենտեկոստի հետ, տես Թւ 25.10-31),

զ.- Թէ՛ թագաւորութեան խոստում (Դաւիթի հետ, տես Բ.Թգ 7.5-16), և

է.- Թէ՛ փրկութեան պարգև (իր նոր ժողովուրդին հետ, տես Եր 31.31-34):

(Շարունակելի)

**Հայրուած՝
«Աստուածաշունչին Վերաբերեալ
Ուսումնասիրութիւններ» աշխատանքէն**

ՀԱՒԱՏՔԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ

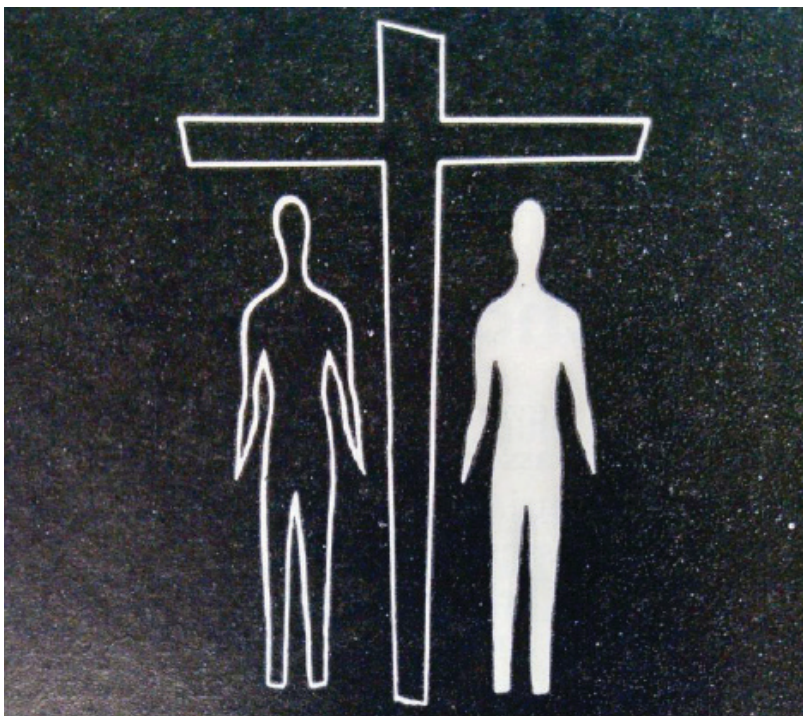
ՀՌԻՓՄԻՄԵԱՆՑ ԿՈՅՍԵՐ

Ծագումով հռոմայեցի կոյսեր էին, որոնք երկրորդ դարու վերջաւորութեան Հռոմի Ս. Պօղոս առաքեալի վանքին մէջ աղօթական կեանքով կ'ապրէին, որոնց մեծաւորութիւն էր՝ Գայեանէ անունով կոյս մը: Այս վանքին մէջ կը գտնուէր նաև ազնուական ծագում ունեցող սքանչելի գեղեցկութեամբ օրհորդ մը՝ Հռիփսիմէ անունով: Իրոկղետիանոս կայսրը հմայուած Հռիփսիմէի գեղեցկութեամբ՝ կ'ուզէր հետը ամուսնանալ. 70 կոյսերը իմանալով կայսեր մտադրութիւնը, խոյս կու տան դէպի Հայաստան ու կ'ապաստանին Վարազայ լեռան մերձակայքը: Կայսրը անմիջապէս նամակ կը յղէ Հայոց Տրդատ թագաւորին, որպէսզի կոյսերը ձերբակալէ և Հռոմ դրկէ: Տրդատ թագաւոր կը յայտնաբերէ փախստական կոյսերը և ցանկութեամբ լեցուելով կ'ուզէ ամուսնանալ Հռիփսիմէի հետ, սակայն կոյսերը կ'ընդիմանան: Այնուհետև, Տրդատ կը հրամայէ բերել Գայեանէն, Հռիփսիմէն և 32 այլ կոյսեր, աննկարագրելի չարչարանքներու ենթարկելով վերջ գլուխները սուրով հատել կու տայ 301 թուականին:

Այս շրջանին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ կը գտնուէր Խոր Վիրապին մէջ: Նահատակ կոյսերու մարմինները 9 օրեր անթաղ կը մնան իրենց նահատակութեան վայրերուն մէջ, սակայն ոչ մէկ գազան կը մօտենայ ուտելու համար անոնց մարմինները:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Խոր Վիրապէն դուրս գալէ ետք, պատուով կը թաղէ կոյսերուն մարմինները և վկայարան մը ալ շինել կու տայ: Ս. Սահակ Հայրապետ, 5-րդ դարուն կը փնտռէ կոյսերու նշխարները, կը հանէ զանոնք և նոր վկայարան մը կը շինէ անոնց վրայ: Ի վերջոյ, 7-րդ դարուն Կոմիտաս Կաթողիկոս ևս կը հանէ կոյսերուն տապանը, մեծ վկայարան մըն կը շինէ և այդ առիթով կը յօրինէ իր նշանատր «Անձինք նուիրեալք» շարականը:

ՊԱՅՔԱՐ ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ընկերութեան մէջ քրիստոնէան պէտք է ըլլայ այն անձը, որ կը պայքարի մարդկային հասասարութեան և ընկերային արդարութեան սկզբունքներուն համար:

Բոլոր մարդիկ նոյն հոգին ու բնութիւնը ունին և հեղուարար՝ նոյն իրաւունքները:

Մեր Տէրը Յիսուս ոչ թէ մասնատրներուն համար, այլ բոլորին փրկութեան համար զոհեց ինքզինք:

Ճիշտ է, որ մարդիկ չունին նոյն մտաւոր, հոգևոր և մարմնատր կարողութիւնները, սակայն այդ մէկը պարճատ մը չէ, որ անոնք զրկուին իրենց մարդկային հիմնական իրաւունքներէն:

Քրիստոնէան կը մերժէ ամէն տեսակի խտրականութիւն, որ հիմնուած է՝ ցեղի, գոյնի, լեզուի և ընկերային դիրքի վրայ:

ՀԱՏՈՒԱԾՆԵՐ ՅԻՍՈՒՄԻ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐԷՆ

«Եթէ եղբայրդ մեղք գործէ՝ յանդիմանէ՛ զինք, և եթէ զղջայ՝ ներէ՛ իրեն: Նոյնիսկ եթէ մէկ օրուան մէջ եօթն անգամ քեզի դէմ մեղանչէ և եօթ անգամ քեզի գալով ըսէ՝ «Կը զղջամ», պէտք է ներևս իրեն» (Ղկ 17. 3-4):

Այն արեւն Պետրոս մօտեցաւ Յիսուսի և հարցոց. «Տէ՛ր, քանի՞ անգամ եթէ եղբայրս մեղանչէ ինձի դէմ՝ պէտք է ներևմ իրեն. մինչև ե՞՞՞՞թը անգամ»: Յիսուս պատասխանեց. «Ոչ թէ եօթը անգամ, այլ եօթանասուն անգամ եօթը» (Մր 18. 21-22):

Youth Spotlight

Q&A with Archbishop Papken

June 22 @ 8pm

Join the conversation LIVE on Facebook and Instagram

 @armenianprelacyofcanada Armenian Prelacy of Canada
to submit questions, please email:
youthministry@armenianprelacy.ca

ՈՒՍԱԲՈՐԻՉ

«ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ»

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի Կրօնական Յայտագիր

Իրաքանչիւր ամիս հետեւեցէք մեր յայտագիրին ընկերային ցանցերու եւ youtube -ի մեր էջերուն միջոցաւ

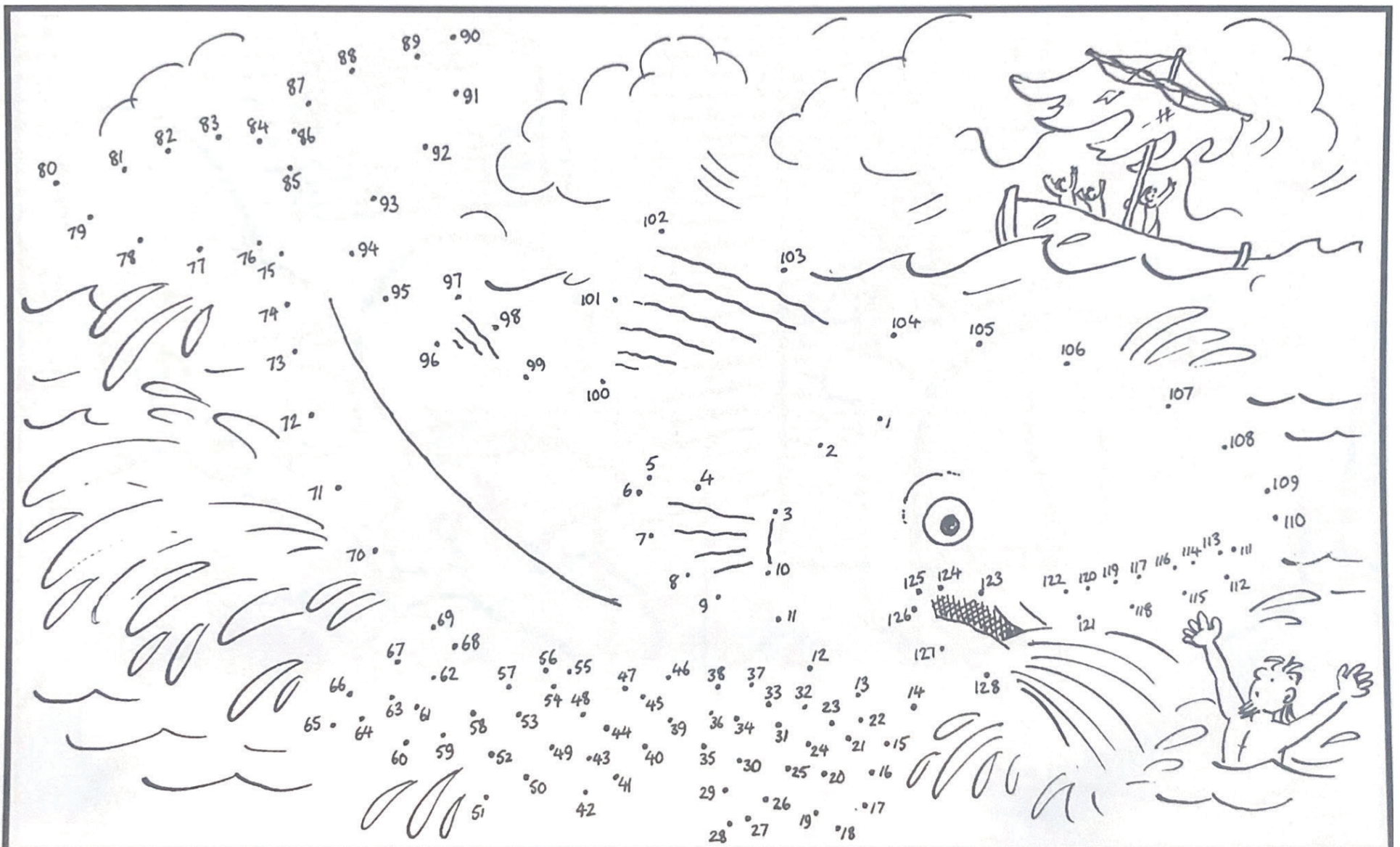

Armenian Prelacy of Canada

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Թուանշանները միացնելով տնն, թէ ինչ պատահեցաւ Յովնան Մարգարէին:
Ան կը խեղդու՞ի ծովուն մէջ...

Աւելին գիտնալու համար կարդա՛ Յովնան 1. 1-17 համարները

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prelature Armenienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Քրիստափոր Միքայէլեան
3401 Olivar Asselin
Montreal, Quebec H4J 1L5